

ΦΑΚΕΛΟΣ

Τα χρέη σε Δημόσιο, τράπεζες και ΔΕΚΟ

► Πνίγει την αγορά και την κοινωνία

«Φούσκα» οι ρυθμίσεις οφειλών

ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟΙ ΑΠΟ ΜΙΣΟ ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΟ ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΙ ΜΕ ΔΙΑΚΑΝΟΝΙΣΜΟ ΣΤΗΝ ΕΦΟΡΙΑ - ΜΟΛΙΣ ΤΟ

Η κυβέρνηση θέλει να παρουσιάσει μια εικόνα σταθεροποίησης και ανάκαμψης της οικονομίας, η οποία όμως ανατρέπεται από την **κάτι παραπάνω από απογοητευτικά** πραγματικότητα που βιώνουν φορολογούμενοι, ασφαλισμένοι και επιχειρήσεις κάθε μεγέθους. Φορτωμένοι με οφειλές που δημιουργήθηκαν στο παρελθόν και εξακολουθούν να δημιουργούνται μήνα με τον μήνα, καταφεύγουν στην αδιέξοδη λύση των ρυθμίσεων οφειλών προς Εφορίες, ασφαλιστικά ταμεία, ΔΕΚΟ και τράπεζες, σε μια προσπάθεια απλώς να **παρμείνουν ζωντανοί οικονομικά μέχρι την... επόμενη ρύθμιση.**

Πρόκειται, ουσιαστικά, για μια **ιδιότυπη «φούσκα»**, που διογκώνεται απειλητικά όχι μόνο για την επιβίωση νοικοκυριών, μικρομεσαίων επιχειρήσεων, ιδιοκτητών ακινήτων και ελεύθερων επαγγελματιών, αλλά και για το ίδιο το οικονομικό «οικοδόμημα» της κυβέρνησης, αφού είναι πλέον σαφές ότι οι αντοχές πληρωμών είναι οριακές.

Τα στοιχεία είναι αποκαλυπτικά. Ένας στους δύο χρωστάει στην Εφορία, ένας στους δύο χάνει τη ρύθμιση που έχει κάνει στην Εφορία, δύο στους τρεις χάνει τη ρύθμιση που έχουν κάνει για οφειλές στα ασφαλιστικά ταμεία, ενώ **συνεχώς είναι οι ρυθμίσεις οφειλών για όσους χρωστούν ποσά από ηλεκτρικό ρεύμα και νερό ύδρευσης.** Υπάρχουν πολίτες και επιχειρήσεις που έχουν ρυθμισμένες οφειλές παντού, δηλαδή ταυτόχρονα σε Εφορίες, ασφαλιστικά ταμεία, τη ΔΕΗ, τις τράπεζες και την ΕΥΔΑΠ.

Η κυβέρνηση απαντά σε αυτήν την κατάσταση με... ασπρίνες, όπως είναι η πρόσφατη ρύθμιση για τις 120 δόσεις στο πλαίσιο του εξωδικαστικού συμβιβασμού. Μια ρύθμιση που απευθύνεται σε λίγους, αφού μπορούν να κάνουν χρήση της μόνο όσοι έχουν εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα, ενώ και πολλοί από όσους μπουκνουν σε αυτήν είναι σίγουρο ότι στο τέλος θα την απολέσουν, αφού για όσους χρωστούν ποσά έως 50.000 ευρώ, που είναι οι περισσότεροι, δεν προβλέπεται «κούρεμα» της βασικής οφειλής, αλλά μόνο των προσαυξήσεων και των τόκων εκπρόθεσμης καταβολής.

Η ασφυξία φορολογουμένων, επιχειρήσεων και ασφαλισμένων είναι αποτέλεσμα της πολιτικής υπερφορολόγησης και υπέρμετρης αύξησης των ασφαλιστικών εισφορών, που έχει ως κατάληξη της οικονομική εξόντωσή τους.

► Χρέη στην Εφορία

Φορολογούμενοι με δύο και τρεις ρυθμίσεις παλιών οφειλών

ΠΑΝΩ ΑΠΟ 500.000 ΠΟΛΙΤΕΣ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΟΥΝ ΝΑ ΠΛΗΡΩΣΟΥΝ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΑΞΙΑΣ 6 ΔΙΣ. ΕΥΡΩ

■ ΑΠΟ ΤΟΝ ΣΠΥΡΟ ΔΗΜΗΤΡΕΛΗ dimitreli@kefalaiο.gr

Στο υπουργείο Οικονομικών δεν ανακοινώνουν επίσημα στοιχεία για τους φορολογούμενους οι οποίοι, ενώ προχωρούν στη ρύθμιση των οφειλών τους προς τη φορολογική διοίκηση, στη συνέχεια δεν μπορούν να ανταποκριθούν στις δόσεις, με αποτέλεσμα να χάνουν τη ρύθμιση. Ωστόσο, γνώστες των διαδραματιζόμενων σημειώνουν ότι **μία στις δύο ρυθμίσεις δεν αποπληρώνεται τελικά**, αφού ο φορολογούμενος δεν μπορεί να πληρώσει έγκαιρα.

Είναι χαρακτηριστικό ότι τη ρύθμιση των 100 δόσεων, την πιο γενναιόδωρη των τελευταίων ετών, μέσα στους πρώτους έξι μήνες από τη χορήγησή της την έχασε περίπου το 20% (ένας στους πέντε), παρά το γεγονός ότι είχε ελάχιστη δόση μόλις 20 ευρώ!

Οι συνολικές ρυθμισμένες οφειλές των φορολογουμένων διαμορφώνονται σε περίπου **6 δισεκατομμύρια ευρώ**, δηλαδή περίπου το **8% του ετήσιου συνολικού εισοδήματος** που δηλώνεται στην Εφορία (περίπου 74 δισ. ευρώ). Υπάρχει, όμως, και ένα ακόμα πιο ανησυχητικό στοιχείο.

Το συνολικό ληξιπρόθεσμο χρέος των φορολογουμένων προς τη φορολογική διοίκηση έχει ξεπεράσει τα **100 δισ. ευρώ**, δηλαδή είναι περίπου **135%** του συνολικού ετήσιου εισοδήματός τους! Και αυτά, ενώ κάθε μήνα οι οφειλές των φορολογουμένων προς το Δημόσιο «φουσκώνουν» κατά περίπου 1 δισ. ευρώ.

Την ίδια ώρα, η **πολιτική της παροχής των συνεχών ρυθμίσεων** έχει αποδειχθεί αναποτελεσματική για να αντιμετωπίσει την ασφυξία που νιώθουν οι φορολογούμενοι. Το 2013 δόθηκε η ρύθμιση των 48 δόσεων, το 2015 ήρθε η ρύθμιση των 100 δόσεων, από το 2013 έχει θεσπιστεί η πάγια ρύθμιση των 12 δόσεων και, πλέον, φτάσαμε στη ρύθμιση των 120 δόσεων για τους επαγγελματίες και τις επιχειρήσεις.

Πυραμίδα ρυθμίσεων

Τι κάνουν; «Συνθήως βάζουν σε ρύθμιση την περυσινή φορολογική οφειλή, και συγκεκριμένα στην πάγια ρύθμιση των δώδεκα δόσεων, και προσπαθούν να είναι συνεπείς», λέει στο «Κ» αρμόδια πηγή του υπουργείου Οικονομικών. «Ωστόσο, **μέσα στο δωδεκάμηνο, ακόμα και αν έχουν καταφέρει να πληρώνουν τις δόσεις, έρχεται η οφειλή της Εφορίας της επόμενης χρονιάς, την οποία αφήνουν απλήρωτη** και τη βάζουν και αυτή σε ρύθμιση. Στο τέλος, κάποια από τις ρυθμίσεις χάνεται, αφού δεν **μπορεί να πληρώσει ο φορολογούμενος δύο και τρεις δόσεις μέσα σε έναν μήνα.**

Υπολογίζεται ότι περισσότεροι από **500.000 φορολογούμενοι έχουν ρυθμίσει φορολογικές τους οφειλές.** Όπως λέει το ίδιο στέλεχος του ΥΠΟΙΚ, υπάρχουν φορο-

λογούμενοι και επιχειρήσεις που έχουν δύο και τρεις ρυθμίσεις φορολογικών οφειλών.

Η κατάσταση αναμένεται να επιδεινωθεί ακόμα περισσότερο εντός του 2018, λόγω της σκλήρυνσης της στάσης της Εφορίας απέναντι σε όσους έχουν ληξιπρόθεσμες οφειλές.

Μηδενίζεται η περίοδος χάριτος για την εξόφληση ή ρύθμιση νέων φορολογικών οφειλών όταν ο φορολογούμενος έχει ήδη ρυθμίσει παλαιότερες οφειλές. Για παράδειγμα, ο φορολογούμενος που έχει ρυθμίσει παλαιότερες οφειλές με τη ρύθμιση των 100 δόσεων θα πρέπει, προκειμένου να μη χάσει τη ρύθμιση, να εξοφλεί έγκαιρα νέες φορολογικές οφειλές ή να τις ρυθμίζει εμπρόθεσμα. Για παράδειγμα, θα πρέπει την τελευταία δόση του ΕΝΦΙΑ, που λήγει στο τέλος Ιανουαρίου, είτε να την εξοφλήσει είτε να την εντάξει στην πάγια ρύθμιση των 12 δόσεων. Το ίδιο ισχύει και για το εκκαθαριστικό του φόρου εισοδήματος 2018 και για τον φετινό ΕΝΦΙΑ.

Τα «φέσια»

Τα στοιχεία της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων είναι αποκαλυπτικά για την κατάσταση που βιώνουν οι φορολογούμενοι. Οι συνολικές ληξιπρόθεσμες οφειλές τους προς το Δημόσιο ξεπέρασαν τον Νοέμβριο 2017, για πρώτη φορά στην ιστορία, το φράγμα των **100 δισεκατομμυρίων ευρώ.** Διαμορφώθη-

καν στα **100,739 δισ. ευρώ**, παρουσιάζοντας αύξηση σε σχέση με τον Οκτώβριο κατά **988 εκατομμύρια.** Παράλληλα, **οι νέες ληξιπρόθεσμες οφειλές των φορολογουμένων, δηλαδή αυτές που δημιουργήθηκαν από τις αρχές του 2017, διαμορφώθηκαν τον Νοέμβριο σε 11,631 δισ. ευρώ, παρουσιάζοντας αύξηση κατά περίπου 1,2 δισ. ευρώ** σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα, και σχεδόν όλο το ποσό αφορά φορολογικές υποχρεώσεις που έμειναν απλήρωτες από τους φορολογουμένους (π.χ., φόρος εισοδήματος, φορολογικά πρόστιμα, ΦΠΑ κ.λπ.).

Επιπλέον, ένας στους δύο φορολογουμένους χρωστά στην Εφορία, αφού το σύνολο φυσικών και νομικών προσώπων που έχουν οφειλές προς τη φορολογική διοίκηση ανέρχονται σε 4.207.117, παρουσιάζοντας μέσα σε έναν μήνα αύξηση κατά περίπου 37.000. Η Εφορία έχει ήδη επιβάλει μέτρα αναγκαστικής είσπραξης σε πάνω από 1 εκατομμύριο οφειλότες της. Συγκεκριμένα, ο αριθμός των φορολογουμένων στους οποίους έχουν επιβληθεί κατασχέσεις διαμορφώθηκε τον Νοέμβριο 2017 σε **1.035.296,** παρουσιάζοντας αύξηση κατά περίπου 21.000 σε σχέση με τον Οκτώβριο 2017.

- Έως δύο στους τρεις τις χάνουν

5% ΤΩΝ ΟΦΕΙΛΕΤΩΝ ΕΧΕΙ ΔΙΑΚΑΝΟΝΙΣΕΙ ΤΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ ΧΡΕΗ ΤΟΥ

► Σφίγγει η θηλιά

Το 38,6% του εισοδήματος των επαγγελματιών απορροφούν οι ρυθμίσεις στα Ταμεία

ΜΟΛΙΣ 63.243, ΑΠΟ 1.185.000 ΟΦΕΙΛΕΤΕΣ, ΕΧΟΥΝ ΔΙΑΚΑΝΟΝΙΣΕΙ ΤΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ ΧΡΕΗ ΤΟΥΣ

■ ΑΠΟ ΤΟΝ ΔΗΜΗΤΡΗ ΚΑΤΣΑΓΑΝΗ katsaganis@kefalaiο.gr

Καμία διέξοδος στην οικονομική απελπισία των ελεύθερων επαγγελματιών, αλλά και στη σοβούσα κρίση των ασφαλιστικών ταμείων, δεν φαίνεται να έχουν δώσει οι έως τώρα ρυθμίσεις ληξιπροθέσμων οφειλών.

Ακόμα και εκείνοι οι ελάχιστοι που κατορθώνουν να τηρούν μια ρύθμιση, δεν φαίνεται να μπορούν να αντέξουν για πολύ ακόμη, δεδομένης και της υποχρέωσης της καταβολής των νέων δυσβάστακτων εισφορών.

Για παράδειγμα, σύμφωνα με όσα προκύπτουν από τα διαθέσιμα στοιχεία των Ταμείων, ένας επαγγελματίας με 1.000 ευρώ μηνιαίο καθαρό εισόδημα (όσο δηλαδή κυμαίνεται το μέσο εισόδημα της συγκεκριμένης κοινωνικής κατηγορίας) θα πρέπει να καταβάλλει κάθε μήνα 269 ευρώ για τρέχουσες εισφορές και επιπλέον 386 ευρώ μηνιαία δόση αν –για παράδειγμα– έχει ενταχθεί στη ρύθμιση των 100 δόσεων για χρέη 29.286 ευρώ (μέσο χρέος οφειλετών του τρέχοντος ΟΑΕΕ, βάσει δεδομένων ΚΕΑΟ).

Με άλλα λόγια, ο επαγγελματίας αυτός πρέπει να καταβάλλει κάθε μήνα σχεδόν το 38,6% του εισοδήματός του στη ρύθμιση παλιότερων χρεών, πέραν του 26,9% που καταβάλλει για τις νέες εισφορές με βάση το εισόδημά του, όπως προβλέπει ο νόμος Κατρούγκαλου από 1/1/2017.

■ Το 63% αδυνατεί να πληρώσει τις δόσεις

Η αδυναμία των υφιστάμενων ρυθμίσεων να βοηθήσουν πραγματικά τους επαγγελματίες να αντεπεξέλθουν οικονομικά αποδεικνύεται περίτρανα από τα ίδια τα στοιχεία του Κέντρου Είσπραξης Ανεξόφλητων Οφειλών (ΚΕΑΟ) προς τα Ταμεία.

Σύμφωνα με αυτά, το 63% των ρυθμίσεων που έχουν γίνει από το 2013 και έπειτα έχει χαθεί. Και αυτό, γιατί όσοι είχαν ενταχθεί σε αυτές δεν μπόρεσαν να αντεπεξέλθουν στην καταβολή των μηνιαίων δόσεων, υπό το βάρος της ευρύτερης φορολογικής και ασφαλιστικής λεηλασίας των εισοδημάτων, ιδίως κατά την τελευταία Ζετία διακυβέρνησης των ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ.

Το μεγάλο «κύμα φυγής» από τις ρυθμίσεις ξεκίνησε, πάντως, από τον Ιούλιο του 2015, λόγω της

επιβολής των capital controls και της γενικότερης πολιτικής αποσταθεροποίησης της περιόδου εκείνης (δημοψήφισμα 5/7, πρόωρες εκλογές 25/9).

Το κύμα αυτό έδωσε έκτοτε από την πιο γενναίο δωρη ρύθμιση που έχει γίνει ποτέ (δηλαδή εκείνη των 100 δόσεων, που «έτρεξε» το 2015) το 57% όσων είχαν ενταχθεί σ' αυτήν. Από τους 230.685 που είχαν ενταχθεί στις ρυθμίσεις, έχουν μείνει πλέον μόλις 63.243.

■ Τα χρέη ξεπερνούν τα έσοδα

Ωστόσο, το σύνολο των οφειλετών ξεπερνά το 1,187 εκατομμύριο. Αξίζει να σημειωθεί πως σήμερα είναι επίσημα καταγεγραμμένοι στον Ενιαίο Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (ΕΦΚΑ) γύρω στο 1,5 εκατομμύριο μη μισθωτοί, δηλαδή ελεύθεροι επαγγελματίες, αυτοαπασχολούμενοι και αγρότες.

Αυτό σημαίνει πως έως και 80% όσων καταβάλλουν εισφορές στα Ταμεία (1,185 εκατ. οφειλές επί συνόλου 1,5 εκατομμυρίου εργοδοτών, αυτοαπασχολούμενων κ.λπ.), είτε για δικό τους λογαριασμό είτε για λογαριασμό του προσωπικού τους, έχουν ληξιπρόθεσμες οφειλές στα Ταμεία.

Από το 1,187 εκατομμύριο των οφειλετών που είναι ενταγμένοι στο ΚΕΑΟ, μόλις το 5,3% των οφειλετών των Ταμείων μπορεί να πληρώσει, έστω και σε δόσεις,

τα χρέη του.

Οι οφειλές τις οποίες έχουν ρυθμίσει οι οφειλότες αυτοί ανέρχονται σε 1,825 δισ. ευρώ. Ωστόσο, οι συνολικές οφειλές προς τα Ταμεία ανέρχονται σε 30,5 δισ. ευρώ.

Έτσι, μόλις το 5,9% των ασφαλιστικών οφειλών είναι ρυθμισμένες. Οι οφειλές προς τα Ταμεία αντιστοιχούν στο 147% των ετήσιων εσόδων από τρέχουσες εισφορές αλλά και τις ενεργές ρυθμίσεις, τα οποία το 2017 έφτασαν μόλις τα 20,679 δισ. ευρώ, σύμφωνα με το υπουργείο Οικονομικών.

■ Αυστηροί οι όροι για τις 120 δόσεις

Η κατάσταση αυτή πολύ δύσκολα θα μπορούσε να βελτιωθεί από τις δύο νέες ρυθμίσεις οφειλών έως 50.000 ευρώ προς τα Ταμεία.

Ο λόγος τη ρύθμιση των 120 δόσεων εντός διαδικασίας εξωδικαστικού συμβιβασμού και για τη ρύθμιση των 120 δόσεων εκτός εξωδικαστικού συμβιβασμού για ασφαλιστικά χρέη έως 50.000 ευρώ. Παρά τις τεράστιες προσδοκίες τις οποίες καλλιέργησε η κυβέρνηση εδώ και πέντε μήνες, οι όροι οι οποίοι προβλέπονται και στις δύο αυτές ρυθμίσεις είναι εξαιρετικά ασφυκτικοί, καθώς θέτουν πολύ σκληρά κριτήρια κερδοφορίας, παρουσίας, συνολικών οφειλών προς πιστωτές.

Οι οφειλές προς τα Ταμεία αντιστοιχούν στο 147% των εσόδων τους από τρέχουσες εισφορές

Στοιχεία ρυθμίσεων των οφειλετών του ΚΕΑΟ (στοιχεία 30/9/2017)

		Ενεργές	Ολοκληρωμένες	Αποθεθείσες	Σύνολο
Ρύθμιση 100 δόσεων (N. 4321/2015)	Πλήθος	29.286	4.068	44.226	77.580
	Ρυθμισμένο ποσό	1.129.845.264 €	94.890.348 €	2.058.730.600 €	3.283.466.212 €
Πάγια ρύθμιση (N. 4152 /2013)	Πλήθος	29.831	12.087	61.619	103.537
	Ρυθμισμένο ποσό	416.949.277 €	144.336.328 €	2.743.617.221 €	3.304.902.826 €
N. 4305/2014	Πλήθος	3.745	2.571	23.069	29.385
	Ρυθμισμένο ποσό	64.354.828 €	35.674.654 €	788.468.321 €	888.497.802 €
Λοιπές ρυθμίσεις	Πλήθος	381	3.311	16.487	20.179
	Ρυθμισμένο ποσό	216.427.679 €	43.683.853 €	537.376.944 €	797.488.476 €

Κάποια από τις ρυθμίσεις χάνεται, αφού δεν μπορεί να πληρώσει ο φορολογούμενος δύο και τρεις δόσεις μέσα σε έναν μήνα

